

การบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
Sustainable waste Management of Naku Subdistrict
Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom
Province

สำราญ วิเศษ* กชกร เดชะคำภู** เขมิกา ทองเรือง***
Samran wised, Kotchakorn Dechakhamphu, khemika Thongrueang

Received: August 12, 2019 Revised: September 2, 2019 Accepted: November 9, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอ นาแก จังหวัดนครพนม 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอ นาแก จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 261 คน ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ส่วนการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย พบว่า

* อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.12$) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.11$) ด้านการพัฒนาการเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{X} = 3.07$) ด้านการสร้างศูนย์การเรียนรู้และพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.04$) ด้านการพัฒนากฎหมายและหลักเกณฑ์วิธีการจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.02$) และด้านศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคูที่ดำเนินการจัดการขยะ ($\bar{X} = 2.97$)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน, องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the Public opinion on sustainable waste management of Naku subdistrict Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom Province. (2) to comparison the public opinion on sustainable waste management of Naku subdistrict Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom Province. The samples used in this study were 361 and the value of reliability were 0.91. The research collected the data by using the questionnaire. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, means, and standard deviation. Hypothesis tested by t-test and F-test and if differences were found, the differences in pair were later analyzed by LSD method at the statistical significance level of .05

The results of this research were as follows:

1. The public opinion on sustainable waste management of Naku subdistrict Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom Province found that in overall and in each aspect at a moderate level ($\bar{X} = 3.06$) ranking in the order of mean from high to low as follows: Consciousness with waste management aspect ($\bar{X} = 3.12$) Participation on waste management aspect ($\bar{X} = 3.11$) Development of storage aspect ($\bar{X} = 3.07$) Community learning and prototype

aspect (\bar{x} = 3.04) Laws and guidelines aspect (\bar{x} = 3.02) and Potential of Naku subdistrict Administration (\bar{x} = 2.97)

2. The comparisons of the public opinion on sustainable waste management of Naku subdistrict Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom Province classified by sex, age, occupation, education levels and income found that population were different in sex found that public opinions on sustainable waste management of Naku subdistrict Administration Organization Nakae District Nakhon Phanom Province in overall and in each aspect at a different, but population who were different in age, occupation, education levels and income were not different by the statistical significance at .05 level.

Keywords: Sustainable Waste Management, Naku Subdistrict Administration Organization

บทนำ (Introduction)

ในอดีตที่ผ่านมาการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เป็นการดำเนินงานผ่านท้องถิ่นส่วนใหญ่สามารถให้บริการจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเป็นไปตาม ศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจะมีการจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยได้มากขึ้น ทำให้ลดปัญหา ขยะตกค้างน้อยลง แต่ยังมีปัญหากำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขลักษณะอยู่มาก แม้จะมีการจัดสรร งบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบกำจัดที่ถูกต้องสุขลักษณะมากขึ้น แต่ยังมีหลายพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณ และยังมีท้องถิ่นหลายแห่งที่มีระบบแล้วก็ไม่สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูก สุขลักษณะตามที่ได้ออกแบบไว้ได้ และบางแห่งได้รับการต่อต้านคัดค้านจากประชาชนจนไม่ สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากการทำโครงการที่ผ่านมาไม่ได้คำนึงถึงการเตรียมพร้อมที่จะ ดำเนินงานดูแลรักษาระบบอย่างต่อเนื่องทำให้มีข้อจำกัดทางด้านบุคลากรและองค์การบริหารจัดการ ที่ชัดเจน นอกจากนี้การดำเนินงานที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้มีสถานที่กำจัด มูลฝอยที่ไม่ถูกสุขลักษณะขนาดต่างๆ กันกระจายทั่วไป ทำให้สิ่งแวดล้อมงบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ มีผลทำให้การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางมีจำกัดและไม่ ต่อเนื่องซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดการขยะมูลฝอยการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยต้องอาศัยความ ร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ดังนั้นจำเป็นต้องกำหนดแนวทางและทิศทางในการดำเนินงานและการ จัดสรรงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการแก้ไขปัญหาผลกระทบอัน เนื่องจากการจัดการขยะในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักสุขาภิบาล สามารถแก้ไข ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของประชาชน (กรมควบคุมมลพิษ, 2559: 21-22)

การแก้ไขปัญหาขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัญหาสำคัญและสะสมยาวนาน ภาครัฐยังถือว่าเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องแก้ไขจึงมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานที่จะต้องขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะในภาพรวมทั้งประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการประกวดจังหวัดสะอาด การจัดกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันประเทศไทยมีขยะอิเล็กทรอนิกส์ตกค้างเพื่อรอการกำจัดอยู่ในประเทศกว่า 5 แสนตัน และขยะครัวเรือนตกค้างกว่า 20 ล้านตัน แนวทางการจัดการขยะ ให้ใช้หลัก 3 ช คือ ใช้น้อย (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) และนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) 3 Rs สำหรับขยะจากครัวเรือนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำป้ายกำหนดสีเพื่อแยกขยะ ใส่ถุงจำนวน 4 ประเภท (1) สีเหลืองเป็นขยะรีไซเคิล (2) สีแดงเป็นขยะอันตราย (3) สีเขียวเป็นขยะเปียก และ (4) สีน้ำเงินเป็นขยะทั่วไป สำหรับขยะในพื้นที่สาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งถังขยะเป็น 2 สี คือ (1) ขยะรีไซเคิล สีเหลือง (2) ขยะทั่วไป/ขยะอินทรีย์ โดยแนวทางในการจัดเก็บขยะและการกำจัดขยะให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการโดยใช้วิธีที่เหมาะสม และให้กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมาย (ณิชา บูรณสิงห์, 2560: 1-2)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ เป็นหน่วยงานที่ไม่มีการดำเนินการจัดซื้อรถขนขยะและถังขยะ เน้นการส่งเสริมให้ภาคประชาชนกำจัดขยะภายในชุมชนเอง โดยการสร้างหมู่บ้านต้นแบบและมีการขยายการดำเนินการครบทุกหมู่บ้าน จนกระทั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นด้านการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2561 “การบริหารจัดการขยะยั่งยืน” ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนและเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ และหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู จำนวน 6,386 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และส่วนที่ 3 เป็นเครื่องมือปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามจากการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน

ผลการวิจัย (Research Results)

1. สรุปผลคุณลักษณะส่วนบุคคล

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30

2. สรุปผลการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ ($\bar{x} = 3.12$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ($\bar{x} = 3.11$) ด้านการพัฒนาการเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{x} = 3.07$) ด้านการสร้างศูนย์การเรียนรู้และพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะ ($\bar{x} = 3.04$) ด้านการพัฒนากฎหมายและหลักเกณฑ์วิธีการจัดการขยะ ($\bar{x} = 3.02$) และด้านศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคูที่ดำเนินการจัดการขยะ ($\bar{x} = 2.97$)

3. สรุปผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ผลการวิจัย พบว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และ

รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบล
นาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัย (สาริณีย์ สุวรรณศิลป์ศักดิ์, 2555 : 80-90) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนท้องถิ่นมีความคิดเห็นในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัย (พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก, 2555: 70-80) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย (ธีรรัตน์ จุฑะจันทร์, 2558: 65-75) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนตำบลบางขุนกองต่อกระบวนการจัดการขยะมูลฝอย ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (วัชรี มนต์ขลัง, 2556: 183-185) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ผลการวิจัย พบว่า หน่วยงานมีการจัดองค์การให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (วัลย์ลักษณ์ อัดธีรวงศ์, 2558: 75-85) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โกวิท งามเมืองรักษ์ ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอสกลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาการเก็บรวบรวมขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (สำอานค์ นันทะแสง, 2556: 80-85) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า วิธีการเก็บรวบรวมขยะอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสร้างศูนย์

การเรียนรู้และพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และศุภวรรณ ภิรมย์ทอง, 2558: 65-70) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า หน่วยงานมีศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนากฎหมายและหลักเกณฑ์วิธีการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (ปวีร์ อัคราธิมากร, 2558: 76-80) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนของสำนักงานเขตบางเขนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า หน่วยงานมีหลักเกณฑ์วิธีการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง และด้านศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ที่ดำเนินการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย (พนารัตน์ พวงบุญปลูก, 2555: 70-80) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการจัดการขยะของหน่วยงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกฤษดา เจริญสุข ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัย (สำอรงค์ นันทะแสง, 2556: 80-85) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีเพศต่างกันมีความเห็นโดยรวมไม่ต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย (บพิศ นาโควงค์ และจิตติ กิตติเลิศไพศาล, 2560: 137-139) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหว้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัย (กฤษดา เจริญสุข, 2555: 77-87) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อ

คุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย (โกวิทย์ นาเมืองรักษ์, 2555: 76-80) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัย (กฤษดา เจริญสุข, 2555: 77-87) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย (สำอังกค์ นันทะแสง, 2556: 80-85) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัย (สำอังกค์ นันทะแสง, 2556: 80-85) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย (บพิศนา โควงค์ และจิตติ กิตติเลิศไพศาล, 2560: 137-139) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหว้า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วน

ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ สอดคล้องกับผลงานวิจัย (กฤษดา เจริญสุข, 2555: 77-87) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของ ประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ต่างกันมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการ ให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน และยัง สอดคล้องกับผลงานวิจัย (ควรคะนึง ศรีหาวงษ์, 2555: 84-90) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล เมืองแสนสุข อำเภอมือสองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูล ฝอยของเทศบาล เมืองแสนสุข อำเภอมือสองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการจัดการขยะ ปรากฏว่าหน่วยงานภาครัฐเป็นหน่วยงานที่ยังมีความสำคัญในการขับเคลื่อนให้ภาคประชาชนเกิด ความตระหนักในการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม สิ่งสำคัญหลายประการที่บ่งบอกให้รู้ว่าการ จัดการขยะจะเกิดความยั่งยืน คือด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชน โดยมีวิธีการ จัดการขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการขยะของหน่วยงานภาครัฐ ยังมีข้อน่าสังเกต คือการกำกับ ติดตามในการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการจัดการขยะให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรให้ความสำคัญการจัดการขยะที่เป็นอันตราย และขยะติดเชื้อ
- 1.2 ควรจัดทำข้อบัญญัติที่เอื้อต่อการจัดการขยะโดยภาคประชาชนเอง
- 1.3 การจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ยังมีความคิดเห็นของ ประชาชนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน หน่วยงานควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร จัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตพื้นที่ให้บริการของหน่วยงานอย่างจริงจัง และอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า ควรมีการวิจัยเพื่อหาสาเหตุ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข ปัญหา รวมทั้งการเลือกวิธีการในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยใช้รูปแบบ งานวิจัยที่แตกต่างไป ใช้วิธีการที่แตกต่างในการได้มาซึ่งข้อมูล จะเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

- 2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
- 2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการจัดการขยะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2559). **หลี่เป๊ะ...การจัดการขยะอย่างยั่งยืน**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : บริษัท ฮีลท์ จำกัด.
- โกวิทย์ นาเมืองรักษ์. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด. **ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม** บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กฤษดา เจริญสุข. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาจอมเทียนอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ควรรคหนึ่ง ศรีหาวงษ์. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอมือเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป**, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉินา บุณสิงห์. (2560). **นโยบายประชารัฐ: แนวทางการจัดการขยะในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ธีรรัตน์ จุฑาจันทร์. (2558). ความคิดเห็นของประชาชนตำบลบางขุนทองต่อกระบวนการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ** มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บพิธ นาโควงค์ และจิตติ กิตติเลิศไพศาล. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.
- ปวีร์ อัครธิมากร. (2558). การประเมินผลโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนของสำนักงานเขตบางเขนในกรุงเทพมหานคร. **การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีประทุม**, ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร
- พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี. **วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม**. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2551). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. จังหวัดมหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรีย์ มนต์ขลัง. (2556). การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอมือเมือง จังหวัดนครพนม. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**.
- วัลย์ลักษณ์ อัครธีรวงศ์. (2558). **ความคิดเห็นและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สาริณีย์ สุวรรณศีลศักดิ์. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. **วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.**

สำอังก์ นันทะแสง. (2556). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอมือเมือง จังหวัดมหาสารคาม. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**